Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije
REGIJSKA ORGANIZACIJA ZA KOROŠKO
Prežihova 24, 2390 Ravne na Koroškem
Telefon:02 82 21 905 Faks:02 82 21 931
e-mail:zsss.koroska@siol.net

Praznovanje 1. maja – mednarodnega praznika dela na Koroškem

Konferenci sindikalnih podružnic SKEI Ravne in Mežica sta organizirali proslavi ob mednarodnem delavskem prazniku.

Programa kulturnega programa:

Ivarčko jezero:

Udeleženci uradnega dela prireditve so simbolno prejeli rdeč nagelj.
Proslava se je pričela ob 12. uri. Slavnostna govornica je bila Lidija Jerkič, predsednica SKEI Slovenije. Zbrane so še pozdravili: župana občin Ravne na Koroškem in Prevalje ter častni meščan občine Ravne – Prevalje Mitja Šipek. V programu so tudi sodelovali: Pihalni orkester železarjev Ravne ter movžnarji iz Mežice. Za hrano in pijačo je poskrbelo podjetje Ivarčko, d.o.o., za zabavo pa ansambel Koroški kvintet.

V celoti objavljamo govor predsednice SKEI Slovenije Lidije Jerkič, ki je bil s strani obiskovalcev prireditve zelo dobro sprejet.

Spoštovane obiskovalke in obiskovalci današnje prireditve ob tem biseru v osrčju Koroške!

Prav prisrčna hvala za povabilo med vas na današnji dan, dan praznika dela, dan delavcev.

Prvi maj praznujemo že več kot 120 let. Ko v zadnjem tednu poslušam novice in razprave, se mi zdi, da se v resnici ne zavedamo njegovega pomena in ne razumemo njegovega sporočila.
Res je vse, o čemer le poslušamo; marsikdo to izkuša na lastni koži. Res je, da je brezposelnost večja, kot prejšnja leta, delovna mesta bolj ogrožena, kriza bolj občutna in da seveda njene posledice najbolj čutijo tisti, ki lahko prodajajo le svoje delo. In res je tudi, da nam še nobena vlada ni dala veliko razlogov za trajni nasmeh na obrazu. Res je tudi, da še nikoli ni bilo toliko brezpravnih posameznikov, še zlasti delavcev iz drugih držav. Res pa je tudi, da še nikoli nismo spremljali toliko neokusnih in praznih razprav izvoljenih predstavnikov ljudstva, politikanstva in aferaštva, ki ne služi ničemur in za katerega upam, da bo usekal po tistih, ki ga producirajo. In res je tudi, da se še nikoli, ampak res NIKOLI, ni zgodilo, da bi dan pred delavskimi praznovanji vlada sporočila, da ima socialnega dialoga dovolj in bo trmarila po svoje.

Pa vendar. Ali so vse to razlogi, da ne bi več praznovali 1. maja? Nasprotno!
Če se vrnem na začetek:
današnje praznovanje je spomin na izjemne ljudi in izjemne dogodke. Na ljudi, ki so si kot posamezniki upali stopiti skupaj in mogočnemu kapitalu odločno reči: dovolj! Ne, ne bomo delali več cele dneve le za vas. Hočemo kaj tudi zase! Osem ur bo dovolj. Padale so žrtve, pet delavcev je bilo obsojenih na smrt.

Zame je to vsebina in sporočilo praznika in dogodkov v Chicagu: samo skupaj, združeni in pogumni lahko kapitalu iztrgamo tisto, česar nam sam ne bo dal: spoštovanje do nas in našega dela, ki se seveda kaže tudi skozi pogoje dela in plačilo.
Nič, prav nič, ne bo kapital dal sam! Če v srcu praznujete na praznik, potem se boste z dvignjeno glavo odzvali na vsako krivico, povedal na glas, se uprli ponižanju in teptanju. Vsak posebej in vsi skupaj. Vsak od nas ima v rokah možnost spremeniti ta svet, le uporabiti jo je treba. Sindikat vam bo pri tem pomagal

tudi stopil naprej, a brez vas tega ne more. In ko bo to storil prvi , bo upal drugi, oba pa bosta za seboj potegnila naslednje. Potem ni nič več nemogoče. Stavka SKEI novembra lani, je dokaz za to.
Če nas kriza ni naučila ničesar, potem je bila premila in je trajala prekratko. Tisti, ki išče izgovore, pa bo še naprej obsojen na obupavanje nad svojo usodo.

Vem, da Korošice in Korošci niste taki, da bi le jamrali nad svojo usodo. Res imate precej žalostne štorije in otožne pesmi, a klenost in bistroumnost sta vam bili tudi položeni v zibelko. Škoda, ker imate cesto tako slabo, da se te lastnosti le počasi širijo drugam.

Če so vam zdaj zaspale noge, imate ravno še dovolj časa, da stopite na Uršljo. Iz prve roke vam lahko to akcijo priporočim. Zjutraj, ko sem se na goro povzpela, je bila Uršlja prav lepa. Če pa ne, potem se boste znali zagotovo poveseliti in vsaj danes na kraj poriniti vse tegobe običajnega dne.

V ponedeljek pa doma poiščite svinčnike, da bodo pripravljeni, če bo treba na zakonodajni referendum zaradi delavske zakonodaje.

Naj vam torej zaželim prelepo praznovanje prvega maja, praznika vseh delovnih ljudi.

Mežica:

Začetek proslave, na mestnem stadionu, je bil ob 13.30. Slavnostni govornik je bil Vili Novak, podpredsednik SKEI Slovenije. Zbrane so pozdravili tudi župani Mežiške doline. V programu so sodelovali: Godba na pihala »Rudnik Mežica«, pevski zbor »Mežiški knapi«, za hrano in pijačo je poskrbelo podjetje Lunder, za veselo razpoloženje pa ansambel Vagabundi. Iz Mušenika pri Črni na Koroškem je potekal tradicionalni pohod k planinski postojanki Pikovo, kjer jih je pozdravil župan. Udeleženci so prejeli nagelj in blok za malico ter pijačo.

V celoti objavljamo govor podpredsednika SKEI Slovenije Vilija Novaka, ki je požel velik aplavz.

Prvi maj … Že besedi imata v svojih glasovih nekaj slovesnega, prazničnega, da zadiši po venčkih zelenega lipovja, s katerimi smo nekdaj okraševali mlaje, na katerih so v svobodno nebo plapolale zastave.

Zdaj se zdi, da ni več pravega veselja za krašenje. Kot da vrhunec pomladi ni več čas za Internacionalo. In tudi nebo ni več svobodno.
Če se hočemo voziti po tej naši lepi domovinici, moramo kosmato plačevati, na našem nebu letajo tuji bombniki in lovci, naše tovarne, postavljene skoraj z golimi rokami v porušeno domovje in brez Marshalovega plana, so si lepo razdelili: malo tujci, veliko domači. Zdaj se skrivajo za visokimi zidovi svojih vil na elitnih mestih, za kamerami, za širokimi rameni varnostnikov z raybani. Politika, gospodarstvo, zakonodaja, vladanje, vse to se zdi, da se dogaja po načelu copy paste (kopipejst), ko preplonkajo, in to slabo, vse, kar je tujega: besede, način, kriminal, neodgovoren odnos do ljudi, vzvišenost, sebičnost …; še krizo so slabo prepisali. Sanacija podjetij tudi poteka po najslabšem možnem načinu; ne išče se strokovnjakov, ki tudi nekaj znajo, ampak samo tiste, ki sicer imajo papirje, čela pa kot nosorogi. Simptomatično je, da je od Mipa ostal samo Boljkov bik, z močno, upognjeno glavo, pripravljen za napad. Če ga dobro pogledate, boste na njem videli še kaj drugega, vendar je žal samo aktefakt. Meni je bolj všeč nek drug bikec, ki je pred leti ušel klavcem v Prekmurju in jih pošteno pretelovadil, preden so ga ukrotili. Od številnih drugih podjetij so pogosto ostale samo stavbe, ki bodo služile novim podjetnežem, če so na dobrih lokacijah – za poslovno stanovanjske objekte. V njih bodo stanovali mladi, zadolženi za vse življenje, pa trgovci z vzhodno robo bodo dvigali cene v nebo. Še zdaj velja, da je bolje en dan prodajati, kot cel mesec delati.

Politikov – težko koga izvzamemo – so polna usta socialne države in države, kjer vlada pravo. Že o tem nekoliko dvomim, sprašujem pa se predvsem, kje je pravica. Zdi se, da samo še v Cankarjevih knjigah revica podhranjena dela družbo hlapcu Jerneju.

Zdaj je moderno postavljati varne točke za otroke. Že lepo, ampak kam je prišla družba, da jih potrebujemo? In če jih že, kje so varne točke za delovne ljudi? Za tiste, ki so deležni mobinga, ki so skoraj vsak dan na kakšnem seznamu v zajetnih ciklih sanacijskih načrtov, kateri ne pomenijo nič drugega kot odpuščanje zaposlenih. Zelo redko slišimo: stopili bomo skupaj, naredili nov poslovni načrt, upoštevali inovativne, tudi drzne ideje in jih skušali uresničiti.

V drugih seznamih so ljudje, ki jim podaljšujejo delovno dobo, znižujejo plače, ne upoštevajo njihovega delovnega časa, varnostnih predpisov.

Tako, če prej ni bilo, je za ta prvi maj čisto jasno, da je človek strošek. Ne kreativen ustvarjalec, ne človek, ki gre zjutraj veselo na delo, ne tisti, ki se veseli dopusta, četudi ga bo preživel le v sindikalnem objektu prijateljeve žene. Ni več tega, saj se lahko zgodi, da delovnega mesta, ko se vrne, ne bo več.

Po televiziji smo gledali, kako delavci iz republik naše nekdanje skupne države živijo kot sužnji – v skromnih razmerah, brez plač. Lepo, da smo jim izkazali nekaj solidarnosti, ampak to bi morali narediti tudi z vsemi tistimi, ki so tudi pri nas že mesece brez plač in jim nihče ne plačuje socialnih in pokojninskih prispevkov. Kajti revščina in stiska sta brez narodnosti in brez državljanstva. In da denarja ni? Tega seveda ne verjame nihče, ki bere o gromozanskih odpravninah menedžerjev, ki so pred tem zafurali podjetja in smeje odrivajo radovedne novinarje, ne o silnih plačah naših bruseljskih gospodov, ki uradujejo v belgijski palači, ne o uradno tajnih plačah tistih, ki vodijo naša, se pravi državna podjetja. Da o politikih, vladi in trenutno največjemu hramu sramote (v mislih imam Državni zbor in naše poslance – ki pa si tega naziva ne zaslužijo) ne govorimo.

Sram me je, da dopuščamo, da politiki prižigajo semaforje, na katerih bo zanje vedno zelena, za nas pa zmeraj rdeča. Bojim se (in tudi upam), da ta rdeča ne bo vedno le pomenila naj se ustavimo, kajti rdeča ima še drug pomen. Tudi delavka Gorenja, ki se je pokončno uprla vsem, je imela rdeče lase.

In končno – tudi kresovi gorijo rdeče. Morda se to zdi radikalno, ampak ko bodo razmere prehude, se bo gotovo našel kdo z vžigalicami. Potem se bodo drugi spomnili, da so jih ponižali v prejemnike socialnih pomoči, da so njihovi otroci brez službe, da mora njihova žena delati do pozne starosti in bodo šli za njimi – no, upajmo, da vsega tega ne bomo videli kmalu.

Do takrat pa naj vihrajo samo zastave in naj se tu in tam zardeči kakšen nagelj. Poiskati je treba tiste med nami, ki ne upognejo vedno glave in jih solidarno podpreti. Dokazati je treba, da je trditev, da smo narod hlapcev, za hlapce rojeni … napačna. Sindikat je lahko ena od organizacij, ki stoji za neupogljivimi. Krojači naših usod naj le vedo, da dovolj velik kup drv kmalu zagori.

Vsi dobro vemo, da sta ZSSS in njen največji sindikat dejavnosti SKEI največja ovira do sprememb, ki jih predlaga naša politika in politiki. Vsi pa tudi vemo, da te spremembe forsira in nam jih vsiljuje Brüssel. Gospodom žal sporočamo, da ne bomo dovolili, da bi postali države kot so: Poljska, Bolgarija, Romunija ali Slovaška. V teh državah so sindikati popustili, zato tam ni več socialnega dialoga, ni sociale in ni sindikatov.

Uvožena kriza je do golega razgrnila balon, ki je znotraj prazen, zunaj pa ga nič ni. Slovenski Corleoni so pohapsali že skoraj vse, kar se je pohapsati ali pokrasti dalo. Je malemu narodu, kot smo mi Slovenci, res mogoče vzeti skoraj vse ?

Srečko Kosovel je napisal pesem o malem narodu:
To ne gre skupaj,
Vse me boli,
Duša, srce,
Človek, obupaj !
Majhen narod, velike kanalje,
In polna korita,
Narod, stopaj kvišku in dalje, prav do zenita !
Ti bodi minister kameleon,
In ministriraj,

A ti, ki imaš ideje, delaj zastonj,
In z mano podiraj.

Ne želimo in nočemo biti tak narod s kanaljami ob koritih in revnimi idealisti. Želimo pa na novo zastaviti tisto, kar je že bilo, razkriti dvoličnost oblasti in si sami krojiti usodo.

Slavnosten prvi maj vam želim: za spomine in za prihodnost; ne le vašo, tudi vaših otrok. Da pa na svetu ni kaj dosti novega, nam govori del prve kitice Internacionale:

Ta svet krivičnosti razbijmo,
do tal naj boj ga naš podre;
nato svoj novi svet zgradimo,
bili smo nič, bodimo vse!

Zaenkrat naj bodo te besede le v razmislek. Da nas ne bi spravili čisto v nič. Da pa je treba zgraditi kaj novega, najbrž vemo vsi. Živel prvi maj!

Sekretar SKEI, Regijske organizacije za Koroško
Jože Kolar, l.r.